

Analiza potencjalnych możliwości inwestycyjnych

Potencjał społeczny

Demografia

W 2011 roku gmina Czyżew była zamieszkiwana przez 6,54 tys. osób., w tym 3,29 tys. mężczyzn i 3,25 tys. kobiet. Na 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet (w kraju 107, na Podlasiu 105). Gęstość zaludnienia wynosiła 50 osób/ km² (w kraju 122, na Podlasiu 59). Liczba ludności gminy spadała systematycznie do 2008 roku. Począwszy od 2009 roku spadek liczby ludności został w znacznym stopniu zahamowany. Przyrost naturalny jest jednak nadal ujemny i wynosi -1,8% (w Polsce +0,3%).

Pozostałe wskaźniki demograficzne gminy: małżeństwa na 1000 ludności, urodzenia żywe/zgony na 1000 ludności są zbliżone do wartości krajowych.

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi w gminie 88,4 i jest korzystniejsza w porównaniu z regionem i całym krajem.

W strukturze wiekowej mieszkańców gminy dominuje ludność w wieku produkcyjnym (59,9%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi 20,3%, a ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 17,9% ogółu mieszkańców. Struktura wiekowa mieszkańców gminy i powiatu, według ekonomicznych grup wieku jest korzystna z punktu widzenia przyszłości na tle analogicznej struktury mieszkańców regionu i kraju (tabela poniżej).

Tabela 1. Struktura wiekowa mieszkańców gminy, powiatu, województwa wg ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2011 r.)

Struktura ludności	Czyżew	Powiat wysokomazowiecki	Województw o podlaskie	Polska
w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	20,3%	20,0%	18,7%	18,7%
w wieku produkcyjnym	59,9%	59,9%	63,4%	64,6%
w wieku poprodukcyjnym	17,9%	18,7%	17,6%	16,9%

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2011

Kultura

Zadania w zakresie kultury na terenie gminy realizuje Gminny Ośrodek Kultury, jako jednostka organizacyjna gminy. Organizuje on wiele cyklicznych imprez kulturalno-oświatowych, konkursy i przeglądy, spotkania z ciekawymi ludźmi. Prowadzi także zespoły taneczne i muzyczne, działa przy nim Klub Seniora. W roku 2011 w ramach prac domu kultury funkcjonowało 10 zespołów artystycznych zrzeszających 130 uczestników, 9 kół i klubów zrzeszających ponad 170 osób. Zorganizowano 45 imprez w których wzięło udział prawie 7 tys. osób. Są to wyniki imponujące, jak na tak małą gminę.

Gmina posiada najwyższy wskaźnik czytelnictwa w powiecie (ponad 21 woluminów na czytelnika) i znacznie wyższy od średnich wartości w kraju. Księgozbiór bibliotek na 1000 mieszkańców wynosi prawie 4400 woluminów i jest znacznie wyższy od średniej dla kraju i regionu. W roku 2011 biblioteka zrealizowała ponad 11,5 tys. wypożyczeń, w tym ponad 50% literatury dla dorosłych. Biblioteka posiada czytelnię na 16 stanowisk, wyposażoną w księgozbiór podręczny i komputery z dostępem do Internetu.

Dane wskazują na dużą aktywność kulturalną mieszkańców gminy.

Zdrowie i opieka społeczna

Poziom usług w zakresie ochrony zdrowia w gminie Czyżew jest dobry. Usługi medyczne szczebla podstawowego dla mieszkańców gminy świadczą trzy niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej. Poza nimi jest 5 prywatnych gabinetów lekarskich w tym stomatologiczne. Działalność w zakresie zaopatrzenia ludności gminy w leki prowadzą 3 apteki i jeden punkt apteczny. Wskaźnik liczby ludności przypadającej na ogólnodostępną aptekę jest jednym z najniższych w regionie i dużo niższy od średniej dla kraju. W przypadku szerszej analizy dotyczącej szpitalnej opieki zdrowotnej, w podregionie, w którym położona jest gmina tradycyjny wskaźnik - liczba ludności na łóżko w szpitalach ogólnych jest zbliżony do średnich wartości dla kraju.

Oświata i wychowanie

Na terenie gminy funkcjonują 4 placówki wychowania przedszkolnego, do których uczęszcza ponad 170 dzieci. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosi 66,5% i jest porównywalny ze średnimi wartościami dla kraju.

Na terenie gminy edukację realizują trzy szkoły podstawowe, dwa gimnazja oraz zespół szkół ogólnokształcących i zawodowych. Do szkół podstawowych uczęszcza ok. 500, a do gimnazjów ok. 280 uczniów.

W Czyżewie funkcjonuje Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych, który oferuje naukę w Liceum Ogólnokształcącym i Technikum przygotowującym w zawodach: technik informatyk, technik ochrony środowiska, technik technologii żywności, technik organizacji

usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik ekonomista. Zasadnicza Szkoła Zawodowa kształci w zawodach: sprzedawca, kucharz małej gastronomii, piekarz, stolarz, mechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, fryzjer.

Szkoła kształci także osoby dorosłe w uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym, Technikum Uzupełniającym w specjalizacji technik technologii żywności oraz Szkole Policealnej o specjalności technik informatyk, technik administracji, technik agrobiznesu. Obecnie w tej szkole kształci się 442 uczniów.

Gmina posiada dobrą bazę edukacyjną, zabezpieczającą w pełni potrzeby szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego. Szkoły są dobrze wyposażone, skomputeryzowane, posiadają wysokokwalifikowaną kadre, prowadzone są liczne zajęcia pozalekcyjne.

Na obszarze powiatu wysokomazowieckiego, znajduje się 33 szkoły podstawowe, 12 gimnazjów i 23 szkoły ponadgimnazjalne: licea ogólnokształcące, szkoły policealne, technika i szkoły zawodowe kształcące w zawodach: technik informatyk, technik ochrony środowiska, technik technologii żywności, technik organizacji usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik ekonomista, technik administracji, technik rolnik, technik mechatronik, technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca, kucharz małej gastronomii, piekarz, stolarz, cukiernik, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, fryzjer, tapicer, rzeźnik-wędliniarz.

Bezrobocie

Liczba bezrobotnych na terenie gminy i powiatu charakteryzowała się wyraźnym spadkiem do roku 2008. Kryzys ekonomiczny na świecie spowodował wzrost bezrobocia począwszy od 2009 roku. Liczba bezrobotnych w powiecie wysokomazowieckim według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 2 330 osoby, w tym 1 032 kobiety, co stanowiło 44,3% ogółu bezrobotnych. Udział bezrobotnych mieszkańców wsi w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 54,9% wszystkich zarejestrowanych.

Dużą grupę stanowiły osoby w wieku do 34 roku życia – 1 410, tj. około 61% ogółu bezrobotnych w powiecie. Ponad 1 tys. osób, tj. 43,7% ogółu bezrobotnych posiadało wykształcenie niższe od średniego, z tego: 560 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, 459 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej. Około 11% bezrobotnych stanowiły osoby z wyższym wykształceniem (184 osoby, z czego 172 to kobiety).

Mimo wzrostu bezrobocia w gminie i powiecie, na analizowanym obszarze stopa bezrobocia jest jedną z najniższych w kraju. Stopa bezrobocia na koniec 2011 r. kształtowała się na poziomie 8,7%, najniższą wartość osiągnęła we wrześniu, a najwyższą - na poziomie 9,2% - w

styczniu i lutym 2011 roku. Dla porównania stopa bezrobocia w regionie na koniec 2011 roku wyniosła 14,1%, a w Polsce – 12,5%.¹

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w gminie i powiecie w latach 2005-2011

Jednostka terytorialna	ogółem						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Powiat wysokomazowiecki	2999	2365	1951	1715	1893	2115	2330
Czyżew	324	274	212	186	179	237	282
mężczyźni							
Powiat wysokomazowiecki	1603	1199	976	921	1083	1177	1298
Czyżew	173	146	119	95	98	142	151
kobiety							
Powiat wysokomazowiecki	1396	1166	975	794	810	938	1032
Czyżew	151	128	93	91	81	95	131

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, 2011

Bezrobocie rejestrowane nie ukazuje jednak faktycznego poziomu problemów z pracą na analizowanym obszarze, ponieważ na zmiany w poziomie bezrobocia wpływają wyłączenia z ewidencji bezrobotnych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy i dobrowolnej rezygnacji. Duży odsetek bezrobotnych z tych grup stanowią osoby podejmujące pracę we własnym zakresie oraz wyjeżdżające za granicę.²

Wynagrodzenia

Wysokość wynagrodzeń w powiecie (2848,13 zł) i w regionie (3019,83 zł) jest dużo niższa niż w innych województwach w kraju i zbliżona do poziomu regionów Polski Wschodniej. Przeciętne wynagrodzenie w powiecie wysokomazowieckim wynosi tylko 82,9% średniej krajowej.

¹ Powiatowy Urząd Pracy w Wysokim Mazowieckiem, Sprawozdanie z działalności za rok 2011, luty 2012, s. 3.

² Tamże, s.7.

